

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНИКА**

Факультет/інститут економічний

Кафедра обліку і оподаткування

**СИЛАБУС
ОК 11. Педагогічна практика**

Рівень вищої освіти – третій (освітньо-науковий)

Освітня програма Облік і оподаткування

Спеціальність 071 Облік і оподаткування

Галузь знань 07 Управління та адміністрування

Затверджено на засіданні кафедри обліку і оподаткування
Протокол № 1 від “26” серпня 2024 р.

м. Івано-Франківськ – 2024 р.

1. Загальна інформація	
Назва практики	Педагогічна практика
Викладач (-і)	Науковий керівник (керівник-методист)
Контактний телефон викладача	Баланюк Іван Федорович, Василюк Марія Михайлівна
E-mail викладача	ivan.balaniuk@pnu.edu.ua , mariia.vasyliuk@pnu.edu.ua
Формат практики	Змішаний
Обсяг практики	3 кредити ЄКТС, 90 год.
Консультації	Очні консультації: згідно розкладу консультацій
2. Анотація	
Педагогічна практика є основою циклу практичної підготовки освітньо-наукової програми підготовки фахівців за третім (освітньо-науковим) рівнем. Педагогічна практика має прикладний характер, покликана сформувати у здобувачів набір необхідних компетентностей, забезпечити формування практичних вмінь та навичок, що необхідні здобувачеві для майбутньої професійної викладацької діяльності в закладах вищої освіти. Предметом педагогічної практики є підготовка аспірантів до викладацької діяльності шляхом їхнього залучення до організаційно-методичної підготовки та власне проведення навчальних занять. Педагогічна практика також дає можливість розвинути лідерські та ораторські якості, сформувати розуміння завдань на функцій викладача. Проходження практики передбачає вивчення досвіду викладацької діяльності та проведення занять відповідно до індивідуального плану. Проводиться на другому році навчання в аспірантурі.	
3. Мета та завдання практики	
Метою педагогічної практики є набуття аспірантами навичок і вмінь навчально-методичної роботи в сучасних умовах та формування системи компетентностей майбутніх науково-педагогічних працівників, здатних здійснювати аналітичне осмислення стану та перспектив розвитку сфери освіти галузі знань 07 Управління та адміністрування спеціальності 071 Облік і оподаткування, створювати та впроваджувати новий зміст освіти та новітні методики та технології навчання. Завданням педагогічної практики є набуття компетентностей та програмних результатів навчання як загалом у сфері педагогічної та науково педагогічної діяльності у вищій освіті, так і підготовки аспірантів галузі знань 07 «Управління та адміністрування» спеціальності 071 «Облік і оподаткування». Основними цілями педагогічної практики є: • організація навчально-виховного процесу, зокрема через знайомство із нормативно-правовою базою, що регламентує організацію освітнього процесу в Університеті; • формування та розвиток професійно-педагогічних навичок та умінь викладача ЗВО; • створення умов для професійної адаптації аспірантів, залучення їх до активної діяльності як викладачів академічних груп; • оволодіння аспірантами комунікативними вміннями, необхідними для спілкування зі студентами та викладачами; • ознайомлення з науково-методичною роботою викладача, зокрема розробкою лекційних, практичних і лабораторних занять, матеріалів для самостійної роботи здобувачів освіти, засобів контролю знань та критеріїв оцінювання; • набуття практичного досвіду підготовки та проведення лекційних і практичних занять у закладі вищої освіти, застосування сучасних методів організації освітнього процесу з дотриманням принципів професійної етики й академічної доброчесності.	
4. Програмні компетентності та результати практики	
ІК. Здатність продукувати нові ідеї, розв'язувати комплексні проблеми професійної та/або дослідницько-інноваційної діяльності у сфері обліку, аналізу, контролю, аудиту, оподаткування із застосуванням методології наукової та педагогічної діяльності, зокрема здійснюючи наукове дослідження, що характеризується науковою новизною, теоретичним та/або практичним значенням. Загальні компетентності: ЗК01. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. ЗК02. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел. ЗК04. Здатність розв'язувати комплексні проблеми у сфері обліку та оподаткування на основі системного наукового світогляду та загального культурного кругозору із дотриманням принципів професійної етики та академічної доброчесності. Спеціальні (фахові) компетентності: СК02. Здатність виявляти, формулювати та вирішувати проблеми дослідницького характеру в сфері	

обліку, аналізу, контролю, аудиту, оподаткування, оцінювати та забезпечувати якість виконуваних досліджень.

СК03. Здатність вирішувати комплексні завдання функціонування системи обліку, аналізу, контролю, аудиту, оподаткування для критичного оцінювання результатів досліджень з урахуванням соціальних, етичних, правових та економічних проблем.

СК04. Здатність проводити емпіричні дослідження для встановлення тенденцій розвитку об'єктів дослідження у сфері обліку, аналізу, контролю, аудиту, оподаткування.

СК05. Здатність здійснювати апробацію результатів наукових досліджень, висновків і практичних рекомендацій з обліку, аналізу, контролю, аудиту, оподаткування та сприяти їх впровадженню у науковій та практичній сферах.

СК06. Здатність здійснювати науково-педагогічну діяльність за фахом.

СК08. Здатність генерувати нові ідеї щодо розвитку теорії та практики обліку, аналізу, аудиту, та оподаткування, аналізувати, оцінювати та прогнозувати відповідні процеси.

Результати навчання:

РН04. Застосовувати загальні принципи та методи економічних і соціальних наук, а також сучасні методи досліджень для провадження досліджень у сфері обліку та оподаткування та у викладацькій діяльності.

РН10. Глибоко розуміти загальні принципи та методи обліку, аналізу, контролю, аудиту, оподаткування, а також методологію наукових досліджень, застосувати їх у власних дослідженнях у сфері обліку і оподаткування та у викладацькій діяльності.

РН12. Організовувати і здійснювати освітній процес у сфері обліку та оподаткування, його наукове, навчально-методичне та нормативне забезпечення, розробляти і викладати спеціальні навчальні дисципліни у закладах вищої освіти.

РН13. Вільно спілкуватися з питань, що стосуються обліку та оподаткування, з колегами, широкою науковою спільнотою, суспільством у цілому.

5. Організація і зміст практики

Обсяг практики

Вид практики	Загальна кількість годин
Педагогічна практика	90 год.

Ознаки практики

Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативна / вибіркова
IV	071 Облік і оподаткування	Другий	нормативна

План проходження практики

Вид роботи	Кількість годин
Підготовка до занять	12
Методична робота	10
Проведення консультацій	4
Відвідування та аналіз занять	4
Підготовка плану-конспекту лекційних та практичних занять	60
Разом	90

6. Система оцінювання практики

Загальна система оцінювання	Оцінювання педагогічної практики аспірантів здійснюється за 100 бальною шкалою
Проведення навчальних занять	до 50 балів
Підготовка плану-конспекту лекційного заняття	до 15 балів
Підготовка плану-конспекту семінарського (практичного) заняття	до 15 балів
Підготовка рецензії відвіданого навчального заняття	до 10 балів
Захист звіту	до 10 балів

педагогічної практики (залік)	
Вимоги до документації практики	Після закінчення педагогічної практики аспірант зобов'язаний подати на випускову кафедру факультету у паперовому та електронному вигляді наступну звітну документацію: 1. Індивідуальний план проходження педагогічної практики (додаток 1); 2. Звіт з педагогічної практики здобувача ступеня доктора філософії (титульний аркуш), що містить виклад проведеної під час педагогічної практики, зокрема: перелік проведених навчальних занять, методичної роботи, виховних (позааудиторних, профорієнтаційних) заходів практиканта, перелік відвіданих занять, науково- педагогічної та організаційної роботи (додаток 2); 3. Заліковий лист результатів педагогічної практики (додаток 3) 4. Звіт про проходження педагогічної практики аспіранта (додаток 4). 5. Відгук-характеристика наукового керівника (керівника-методиста). До звіту додаються: матеріали щодо виконання завдань педагогічної практики (розроблені плани-конспекти відкритих залікових занять) та інші підготовлені аспірантом дидактичні матеріали, наочні засоби навчання (презентації), що ілюструють використання інформаційно-комунікаційних та інтерактивних технологій під час проведення навчальних занять; аналіз одного з відвіданих занять викладачів випускової кафедри чи факультету, інших аспірантів, завідувача випускової кафедри або провідного вченого кафедри (лекції, практичного, семінарського, лабораторного заняття).
Умови допуску до підсумкового контролю	До захисту педагогічної практики допускаються здобувачі вищої освіти ступеня доктора філософії, які у повному обсязі виконали індивідуальний план педагогічної практики та подали на кафедру пакет звітної документації, передбачених програмою педагогічної практики.
Підсумковий контроль	<i>Форма контролю: залік.</i> Підсумковий контроль з педагогічної практики відбувається у формі диференційованого заліку. Захист педагогічної практики здійснюється на засіданні випускової кафедри. При визначенні підсумкової оцінки враховуються результати оцінювання з усіх видів робіт аспіранта, передбачених програмою педагогічної практики (навчальної, методичної, науково-методичної, організаційної роботи).
7. Політика практики	
Звітна документація педагогічної практики подається на затвердження науковому керівнику (керівнику-методисту) в строки згідно з затвердженим індивідуальним планом проходження педагогічної практики. Аспіранту, який не виконав індивідуальний план проходження педагогічної практики, отримав негативний відгук-характеристику наукового керівника або керівника-методиста, за яким закріплений аспірант, або незадовільну оцінку за результатами захисту, надається право її повторного проходження та захисту. Очікується, що здобувачі будуть дотримуватися принципів академічної доброчесності, усвідомлюючи наслідки її порушення, що визначається «Положенням про запобігання та виявлення плагіату у Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника» (URL: https://pnu.edu.ua/положення-про-запобігання-плагіату/). Аспіранти проводять аудиторні заняття в очному або онлайн режимі (з використанням платформ Zoom, Google Meet, ін.), якщо це передбачено розкладом проведення занять у відповідних академічних групах.	
8. Рекомендована література	
1. Вітвицька С. С. Педагогіка вищої школи: практикум. Житомир: Вид-во ЖДУ ім. І. Франка, 2023. 174 с. 2. Задорожна-Княгницька Л. В., Нетреба М. М., Бодик О. П. Педагогіка вищої школи : навчальний посібник. Одеса: КУПІРІЄНКО СВ, 2022. 309 с. URL: https://repository.mu.edu.ua/jspui/bitstream/123456789/5321/1/Задорожна-Княгницька%20Л.%20В.%20С%20Нетреба%20М.%20М.%20Бодик%20О.П.%20Педагогіка%20вищої%20школи_навч%20посіб_2022.pdf 3. Кучинська І.О. (2020) Педагогіка вищої школи: навч. посіб. Кам'янець-Подільський: Кам'янець-Подільський ун-т ім. І. Огієнка. 290 с. 4. Основи педагогічної майстерності. (2020) Авт. кол.: Н. Мачинська, А. Федорович, Н. Яремчук. Львів, ЛНУ імені Івана Франка. 286 с.	

5. Програма педагогічної практики здобувачів третього освітньо-наукового рівня підготовки доктора філософії (PhD), Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника». URL: <https://koia.pnu.edu.ua/navchalno-metodychni-materialy/>
 6. Психологія вищої школи (2024) Навч. посібник [Софія Грабовська, Наталія Гребінь, Оксана Проць, Інга Петровська, Оксана Рибак]; за заг. ред. Софії Грабовської. Львів : ЛНУ імені Івана Франка. 450 с.
 7. Психологія професійної діяльності (2022) Підручник / за ред С.К. Шандрука. Тернопіль: ЗУНУ, 256с. URL: <https://api.dspace.wunu.edu.ua/api/core/bitstreams/e016b489-7cbd44e7-8e22-aa3d40c4662c/content>
 8. Стинська В.В. Методика викладання у вищій школі: навчальний посібник. Івано–Франківськ, 2022. 180с
 9. Солодовник Т.О. (2021) Дидактичні системи та освітні технології у вищій школі: навч.-метод. посіб. Харків: ХНТУ. 174 с.
 10. Терещук, В. І., Ільченко, А. М., & Семенишина, І. В. Інноваційні технології навчання у закладах вищої освіти. *Академічні візії*, 16. 2023. URL: <https://academy-vision.org/index.php/av/article/view/157>
 11. Тицька Я.О. Академічна доброчесність як елемент забезпечення якості освіти. Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. URL: <http://www.vestnik-pravo.mgu.od.ua/archive/juspradenc34/3.pdf>
 12. Шкроміда В.В., Гнатюк Т.М., Шкроміда Н.Я., Василюк М.М. Бухгалтерська освіта в Україні: тенденції та перспективи. Актуальні проблеми розвитку економіки регіону: науковий журнал. 2021. Вип. 17. Т. 1. С. 246-256. DOI: <https://doi.org/10.15330/apred.1.17.246-2>
 13. Budnyk, O. (2023). *E-learning and Inclusive Education*. Handbook. Ivano-Frankivsk: NAIR. 88 p.
 14. Panchenko, O., Shynkarova, V., Maistryk, T., Budnyk, O., Nikolaesku, I., Matsuk, L., & Fomin, K. (2022). Pedagogical innovations in Ukrainian educational institutions: social challenges and realities of war. *Revista Brasileira De Educação Do Campo*, 7, e14557. <https://doi.org/10.20873/uft.rbec.e14557>
 15. The Space of Inclusive Education: Voices from Ukraine and Beyond. Editors: Olena Budnyk and Sergiy Sydoriv. Publisher: BRILL <https://brill.com/display/title/69456>. Series: Studies in Inclusive Education, 2024 (53). ISBN: 9789004688124. <http://dx.doi.org/10.1163/9789004688131>
 16. Tuning Educational Structures in Europe [Electronic resource]. – Access mode : <http://www.unideusto.org/tuningeu/>
- Законодавчі і нормативні документи**
1. Закон України «Про вищу освіту» URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18#Text>
 2. Закон України «Про освіту»: URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19#Text>
 3. Закон України «Про наукову і науково-технічну діяльність». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/848-19>.
 4. Стратегія розвитку вищої освіти в Україні на 2021–2031 роки. Київ, 2020. 71 с. URL: http://www.reform.org.ua/proj_edu_strategy_2021-2031.pdf.
 5. Стандарт вищої освіти зі спеціальності 071 Облік і оподаткування третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти, затвердженого Наказом МОН № 526 від 06.06.2022 р., https://osvita.ua/doc/files/news/869/86918/071-Oblik_i_opodatкування_dok_filos-526.pdf
 6. Положення про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника <https://efund.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/24/2023/09/polozhennia-pro-orhanizatsiiu-osvitnoho-protsesu-ta-rozrobku-osnovnykh-dokumentiv-z-orhanizatsii-osvitnoho-protsesu.pdf>
 7. Рекомендації щодо відповідального впровадження та використання технологій штучного інтелекту в закладах вищої освіти URL: <https://surl.li/zntjjk>
 8. Кодекс честі Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника. URL: <https://efund.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/24/2024/02/34-04-kodeksu-chesti-prykarpatskoho-natsionalno-ho-universytetu-imeni-vasylia-stefanyka.pdf>
 9. Положення про запобігання академічному плагиату в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника. URL: <https://ksp.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/68/2024/09/nova-redaktsiia-polozhennia-pro-zapobihannia-akademichnomu-plahiatu.pdf>
 10. Положення про запобігання академічному плагиату та іншим порушенням академічної доброчесності у навчальній та науково-дослідній роботі здобувачів освіти Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника. URL: <https://ksp.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/68/2024/09/nova-redaktsiia-polozhennia-pro-zapobihannia-akademichnomu-plahiatu-1.pdf>

ІНДИВІДУАЛЬНИЙ ГРАФІК
проходження педагогічної практики

аспіранта _____

№ з/п	Вид Заняття	Назва дисципліни	Група	Дата проведення	Відмітка про виконання

Науковий керівник _____

Прикарпатський національний університет імені Василя
Стефаника

ЗВІТ

з педагогічної практики здобувача вищої освіти ступеня доктора філософії

(кафедра)

(спеціальність)

(прізвище, ім'я, по батькові здобувача)

Термін проходження педагогічної практики_____

Керівник педагогічної практики від кафедри_____

(прізвище, ім'я, по батькові)

Заліковий лист результатів педагогічної практики

аспіранта _____

кафедри _____

1. Навчальні заняття (50 балів)					
№ з/п	Вид Заняття	Назва дисципліни	Група/ дата	Оцінка (0-50)	Науковий керівник
Навчальні заняття (середнє значення)					

2. Інші види завдань (40 балів)					
№ з/п	Вид роботи	Назва дисципліни	Тема	Оцінка	Науковий керівник
1.	План-конспект лекційного Заняття			0-15	
2.	План-конспект семінарського /практичного заняття			0-15	
3.	Рецензія відвіданого навчального заняття			0-10	
Інші види завдань (всього)					
3. Захист практики (10 балів)				0-10	

Оцінка

Дата

Завідувач кафедри _____

Зберігається на кафедрі

Звіт про проходження педагогічної практики аспіранта

(прізвище, ім'я та по батькові аспіранта)

071 Облік і оподаткування

(шифр та назва спеціальності)

Вид роботи (вказати назву курсу, який прочитав аспірант під керівництвом наукового керівника або викладача кафедри, вказати вид заняття (лекція, практичне/семінарське заняття або лабораторна робота))		Кількість годин	Форма контролю	Рік навчання (семестр)	Оцінка за шкалою ЗВО (100 – бальною шкалою)
Педагогічна практика					
1.			індивідуальна перевірка	Другий рік (IV семестр)	
2.			індивідуальна перевірка	Другий рік (IV семестр)	
3.			індивідуальна перевірка	Другий рік (IV семестр)	
	Сума годин за проходження практики	90 годин	залік		

Завідувач випускової кафедри _____